

De Store Tals Lov.

Lad X_1, X_2, \dots være en følge af ens fordelte, $X_i \sim X$, og uafhængige stokastiske (*independent and identical distributed i.i.d.* PROB s 222) variable med $E[X_i] = E[X] = \mu$, og $\text{Var}[X_i] = \text{Var}[X] = \sigma^2$.

Lad endvidere S_n være defineret ved $S_n = X_1 + \dots + X_n$.

Så gælder for ethvert $\delta > 0$, at

$$P\left(\left|\frac{S_n}{n} - \mu\right| \geq \delta\right) \leq \frac{\sigma^2}{n\delta^2}, \quad (1)$$

hvoraf (*de store tals lov*), for ethvert $\delta > 0$,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P\left(\left|\frac{S_n}{n} - \mu\right| \geq \delta\right) = 0. \quad (2)$$

(2) udtrykker, at $\frac{S_n}{n}$ konvergerer i sandsynlighed mod μ .

Bevis for (1).

Der gælder $E\left[\frac{S_n}{n}\right] = \frac{1}{n}(E[X_1] + \dots + E[X_n]) = \mu$, hvor vi har anvendt PROB, Proposition 3.6.6.

Endvidere, $\text{Var}\left[\frac{S_n}{n}\right] = \frac{1}{n^2}\text{Var}[X_1 + \dots + X_n] = \frac{1}{n^2}(\text{Var}[X_1] + \dots + \text{Var}[X_n]) = \frac{\sigma^2}{n}$, hvor vi har anvendt PROB, Proposition 3.6.7.

Vi anvender nu Chebychev's ulighed PROB, Proposition 2.4.7 på den stokastiske variable $\frac{S_n}{n}$ og får

$$P\left(\left|\frac{S_n}{n} - \mu\right| \geq \delta\right) = P\left(\left|\frac{S_n}{n} - \mu\right| \geq \left(\delta \frac{\sqrt{n}}{\sigma}\right) \frac{\sigma}{\sqrt{n}}\right) \leq \frac{\sigma^2}{n\delta^2}.$$

□

Se iøvrigt også PROB, s269-s271.

Bemærk, at konklusionerne i (1) og (2) holder, hvis blot X_1, X_2, \dots er parvis uafhængige med samme forventningsværdi μ og varians σ^2 .

Christian Thommesen.